

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobce: **E. S.**
narozený X, státní příslušnost Moldavská republika
bytem X
zastoupený Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem
sídlem Pařížská 204/21, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2021, č. j. OAM-185/ZA-ZA11-K01-2021

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2021, č. j. OAM-185/ZA-ZA11-K01-2021, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 12 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Tomáše Krejčího, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

Odůvodnění:

Průběh správního řízení

1. Žalobce požádal dne 23. 3. 2021 o udělení mezinárodní ochrany.
2. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce sdělil, že se narodil v městě K. v Moldavsku. Je státním příslušníkem Moldavska ázerbajdžánské národnosti. Posledním bydlištěm v zemi původu bylo město K., kde naposledy bydlel tak před 15 lety. Do ČR přijel poprvé v roce 2007 na základě pracovního víza. Deset nebo jedenáct let žil v ČR nepřetržitě. Pak odjel do Moldavska vyřídit nějaké dokumenty a znovu se vrátil do ČR. Pak cestoval mezi Moldavskem a ČR pravidelně na biometrický pas. Naposledy z vlasti vycestoval dne 13. 1. 2020 do ČR. Od té doby je tady nepřetržitě. Jako důvod žádosti uvedl, že je Ázerbájdžánec a v Moldavsku žije mnoho Arménů. Arménům se kvůli loňské válce nelíbí Ázerbájdžánci. Kdyby tam potkal nějakého Arména, bál by se o život. V ČR má rodinu, otec je nemocný, chce se o něj postarat. V Moldavsku by neměl, kde bydlet. To jsou veškeré důvody, pro které žádá mezinárodní ochranu.
3. V rámci pohovoru k podané žádosti, konaného dne 1. 4. 2021, žalobce uvedl, že ve vlasti měl problémy s Armény, kteří mu nadávali a jednou ho i zbili. To se stalo v prosinci 2019. I v roce 2020 s nimi měl problémy. Když potkal nějaké Armény, nadávali mu. Vinili ho za konflikt mezi Arménií a Ázerbájdžánem. Měl s nimi problémy v K. i v K., kde má tetu. Obrátil se několikrát na policii, ale ta mu nepomohla. Arméni mají všude známé, tak někoho podplatili a bylo hotovo. Naposledy se na policii obrátil v červenci 2018, pak se už se na nikoho neobracel. Nemělo to cenu. Policie mu řekla, že mu pomůže, pokud zaplatí. Když se vracel z ČR, občas bydlel v K., občas bydlel v K. Vždy se vracel jen na pár dní. Měl dva pasy, které na hranicích střídal. Cestoval do ČR bezvízově na základě těch dvou pasů. Do ČR musel jezdit starat se o otce, který má cukrovku a špatně vidí. Všechno již řekl české policii v únoru 2020. Dostal zákaz vstupu do Schengenu na rok. Odvolal se proti tomu, řízení skončilo před pár dny. Pak přišel požádat o azyl.
4. Žalovaný dále založil do správního spisu kopii protokolu o výsledku žalobce ze dne 18. 2. 2020 v rámci řízení o správním vyhoštění. Žalobce při výsledku uvedl, že mu není známa žádná překážka či důvod, který by mu znemožňoval vycestování z ČR do Moldavska. Také odpověděl, že mu nehrozí žádné nebezpečí v případě návratu do Moldavska. V případě návratu by bydlel u příbuzných.
5. Žalovaný dále založil do správního spisu několik pokladů k zemi původu
 - zprávu Ministerstva vnitra ze dne 6. 4. 2021 nazvanou „Bezpečnostní a politická situace v zemi“;
 - zprávu Ministerstva vnitra ze dne 9. 3. 2021 nazvanou „Vztah Moldavské republiky vůči obyvatelům Podněstří. Postupy při přestěhování se obyvatel Podněstří na území Moldavska. Působení podněsterské policie. Návrat obyvatel Podněstří žádajících v zahraniční o mezinárodní ochranu.“;
 - zprávu Ministerstva vnitra ze dne 24. 11. 2020 nazvanou „Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu“;

- zprávu Ministerstva vnitra ze dne 29. 11. 2019 nazvanou „*Bezpečnostní a politická situace v samozvaném Podněstří*“.

6. Dne 20. 5. 2021 vydal žalovaný shora specifikované rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žádost zamítl s odkazem na § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodnou. V odůvodnění uvedl, že podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška 328/2015“), Česká republika považuje Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu. V tomto ohledu žalovaný citoval výše zmíněnou zprávu „*Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu*“ z listopadu 2020. Žalobce sice označil za místo svého posledního bydliště město K., současně uvedl, že tam nebydlel 15 let a z ČR se vracel do K. Jde tedy o moldavského občana dlouhodobě žijícího na území pod kontrolou moldavské vlády. V řízení ani netvrdil, že by byl občanem tzv. Podněsterské moldavské republiky. V případě bezpečných zemí původu se presumuje dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv svých občanů. V takovém případě leží důkazní břemeno v případě tvrzení o opaku primárně na žalobci. Dále žalovaný označil jeho žádost za zjevně účelovou, neboť ji žalobce podal více než po roce svého pobytu v ČR. Za účelové žalovaný označil též tvrzení žalobce o problémech s Armény v Moldavsku. Žalovaný připomněl, že při výslechu ve správním řízení v únoru 2020 žalobce uvedl, že mu v zemi původu nic nehrozí a že se tam dobrovolně vrátí.

Shrnutí žaloby

7. Žalobce v první řadě namítá, že nepochází z bezpečné země původu. Podle vyhlášky 328/2015 Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Moldavsko, s výjimkou Podněstří. Žalobce má trvalé bydliště v K. Ta se přitom nachází v Podněstří. Žalovaný tedy nezjistil dostatečně skutkový stav ohledně jeho bydliště, resp. jeho závěr, že v K. nebydlí, nemá oporu v provedeném dokazování a je s ním naopak v rozporu. Žalobce odkazuje na kopii svého občanského průkazu a na protokol o pohovoru, kde uvedl, že bydlí v K.
8. Vedle toho není ani splněna další podmínka pro aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalobce totiž uvedl důvody, pro které v jeho případě nelze zemi původu považovat za bezpečnou. Žalobce je ázerbajdžánské národnosti, proto byl několikrát napaden Armény. Několikrát se bezúspěšně obrátil na policii. Poukazuje též na neznalost moldavštiny. Správní orgán pominul obavy žalobce z návratu do země původu. Žalovaný nepostupoval správně, když nehodnotil zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a násl. zákona o azylu.

Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že žalobce je státním příslušníkem Moldavska a podle § 2 vyhlášky 328/2015 Česká republika považuje Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu. Podle žalovaného žalobce v K. nebydlel již 15 let, vracel se do K., tj. na území pod kontrolou moldavské vlády. K tomu žalovaný dále odkázal na str. 4 napadeného rozhodnutí.

10. K tvrzení žalobce, že byl několikrát napaden Armény a několikrát se neúspěšně obrátil na policii, žalovaný uvedl, že se žalobce mohl obrátit na policii nadřízené orgány.

Replika žalobce

11. Žalobce zopakoval, že nebylo dostatečně zjištěno, zda jej lze považovat za osobu trvale usídlenou na území tzv. Podněsterské moldavské republiky. Žalobce by mohl být mylně považován za přívržence separatistických sil, protože mluví rusky, nikoliv moldavsky. Žalovaný také nevycházel z aktuálních zdrojů, neboť pominul vyostření konfliktu na Ukrajině, která s Moldavskem sousedí, ke konfliktu mezi Arménií a Ázerbájdžánem ani k vlivu pandemie onemocnění COVID-19, kvůli níž došlo na území Moldavska k derogaci závazků dle Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Obyvatelé Podněstří byli nuceni si vybrat, na které straně konfliktu budou žít a pracovat. K tomu žalobce odkázal na k replice přiložený výňatek ze zprávy Amnesty International o Moldavsku.

Průběh soudního jednání

12. Při jednání u zdejšího soudu konaného dne 13. 12. 2021 účastníci setrvali na svých stanoviscích a zrekapitulovali svoji argumentaci uplatněnou v písemných podáních. K dotazu soudu shodně uvedli, že nenavrhují žádný důkazy.

Posouzení věci soudem

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
14. Soud se nejprve věnoval žalobní námitce, že ve správním řízení nebylo dostatečně prokázáno, že žalobce pochází z bezpečné země původu.
15. Žalovaný své rozhodnutí opřel o § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
16. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště,
1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a,
 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a

4. který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
17. Dle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
18. Podle § 2 bodu 15. vyhlášky 328/2015 Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Moldavsko, s výjimkou Podněstří.
19. Žalobce pochází ze země, jejíž část Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu a část nikoliv.
20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí připustil, že žalobce sice označil za místo svého posledního bydliště město K., které se nachází v Podněstří, současně ale konstatoval, že sám žalobce uvedl, že tam 15 let nebydlel a z ČR se vracel do K., tedy na území pod kontrolou moldavské vlády.
21. Uvedené skutkové zjištění žalovaného však neodpovídá obsahu správního spisu. Žalobce totiž uvedl jednak, že se narodil v K. a označil toto město za své poslední bydliště ve vlasti. Dále sdělil, že když se vracel z ČR do Moldavska, tak občas bydlel v K. a občas v K. Toto však žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nezohlednil a převzal do svého rozhodnutí jen tu část výpovědi, kdy žalobce uvádí, že se vracel do K.
22. Krom toho žalobce ve správním řízení uváděl, že s problémy se soukromými osobami, o které opíral svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany, se setkal jak v K., tak v K. Ze zpráv založených do správního spisu přitom vyplývá, že moldavská policie není schopna zajistit případnou ochranu proti soukromým osobám na území Podněstří, tj. včetně K., a že „[r]eálně funguje podněsterská policie selektivním způsobem“ (zpráva Ministerstva vnitra ze dne 9. 3. 2021). To je nepochybně jedním z důvodů, proč je Moldavsko začleněno do seznamu bezpečných zemí původu s výjimkou této oblasti.
23. Za této situace je aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu ze strany žalovaného minimálně předčasná a za stávajícího obsahu správního spisu nepodložená, neboť aplikace citovaného ustanovení je podmíněna tím, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. V napadeném rozhodnutí nebylo přesvědčivě zdůvodněno, proč dle žalovaného žalobce pochází z bezpečné části Moldavska. Zdůvodnění, které obsahuje napadené rozhodnutí, nadto nemá oporu v obsahu správního spisu, neboť přehlíží výše zmíněné podstatné části výpovědi žalobce, které nasvědčují tomu, že pochází z Podněstří, kde měl mít též problémy, pro které se domáhá mezinárodní ochrany.
24. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Pokud žalovaný v dalším řízení nezjistí nové skutečnosti, pro které by bylo možno přesvědčivě konstatovat, že žalobce pochází z bezpečné části Moldavska, není postup podle § 16 odst. 2 zákona o azylu možný a

žalovaný posoudí žádost žalobce ve standardním řízení. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.)

25. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení úspěšný, a má tak právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení, které v daném případě tvoří odměna a náhrada výdajů advokáta. Jejich výše se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupce žalobce učinil v souvislosti s tímto řízením tři úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 advokátního tarifu, a to převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast u soudního jednání. Repliku žalobce soud za účelně vynaložený úkon ve smyslu § 11 odst. 1 advokátního tarifu soud nepovažoval, neboť v ní žalobce nic zásadního neuvedl a v zásadě jen zopakoval svoji žalobní argumentaci. Nárokováná porada s klientem přesahující 1 hodinu nebyla doložena, nadto lze pochybovat, zda by šlo s ohledem na rozsah věci za úkon nutný pro řádné hájení práv žalobce. Vedle odměny přísluší zástupci žalobce rovněž náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 900 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem DPH (což soud ověřil z databáze ARES), náleží mu náhrada této daně ve výši 21 % z přiznané částky 10 200 Kč, tj. 2 142 Kč. Náklady žalobce tak celkem činí 12 342 Kč. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobce (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 13. prosince 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

Karel Ulík, v. r.
samosoudce